

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

Established April 5, 1911

Every day except Sundays, Mondays and Holidays

110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 10, N. Y.

President CLEMENT BREADY; Secy.-Treasurer, WILLIAM CHAPLES

Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year \$10.00

Canada and Brazil, per year \$11.00

United States, per 6 months \$6.00

Canada and Brazil, 6 months \$6.50

Queens Co. \$11.00 per year

Foreign countries, per year \$15.00

Queens Co. \$6.50 per six mos.

Foreign countries, 6 months \$8.00

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.

under the Act of March 3, 1879

DEBATAI ALŽYRO KLAUSIMU

JUNGTINĖSE TAUTOSE (Asamblėjos politiniame komitete) prasidėjo debatai dėl Alžyro.

Kaip žinia, Alžyro gyventojai — devyni milijonai jų — jau per trejus metus veda griežtą kovą už tai, kad Alžyras būtų nepriklausomas ir laisvas. Francūzijos valdžia gi, iš kitos pusės, sako, kad Alžyras esąs nedaloma Francūzijos dalis, todėl apie atskyrimą nuo Francūzijos negalima nei kalbėti.

Vyksta karas. Francūzija turi Alžyre apie pusę milijono ginkluotų jėgų, atsuktų prieš alžyriečius. Pastarieji gi, nepaisydami visko, kovoja prieš francūzus, reikalaudami nepriklausomybės.

Sakoma, kad Francūzijai karas Alžyre lėšuoja nemažiau kaip po keturis milijonus dolerių kasdieną!

Kasdieną, beje, skaitome spaudoje francūzų imperialistų skelbimus, kiek alžyriečių užmušta. O jų užmušama daug. Bet žūsta ir francūzų; jie taipgi turi nemažą nuostolių žmonių.

Alžyriečiai sako, kad nesiliausime kariavę, kol nebus mums pažadėta ir užtikrinta nepriklausomybė. Francūzai gi sako: pirmiau liaukitės kariavę, o tada mes jums "ką nors duosime".

Paryžiuje kepama visokie projektai Alžyro reikalais, bet tie projektai yra tokie: palaikyti Alžyrą "Francūzijos dalimi", kas reiškia: laikyti Alžyrą pavergtą skurde, priepaudoje.

Tunisija, Marokas, kurie neseniai įgijo nepriklausomybę, Alžyro kaimynai, stoja už Alžyro nepriklausomybę. Nesenai Tunisijos prezidentas ir Maroko karalius turėjo pasitarimą, kuriame buvo nuspręsta: siųlyti Francūzijai savo tarpininkystę; abiejų šalių valdžios nori būti pasitarimuose tarp Alžyro ir Francūzijos tarpininkais. Bet Francūzijos valdžia tą siūlymą atmetė. Girdi, ji suras būdus alžyriečiams numalsinti.

Alžyro klausimas jau kelintą kartą atsidūrė Jungt. Tautose. Debatai įdomūs, nors jie dar nepasibaigė, dar vis tęsiasi.

Tarybinio bloko valstybių delegatai, kurie kalbėjo, kalbėjo už tai, kad Francūzija suteiktų Alžyriui nepriklausomybę. Jie sako, karas nesibaigs tol, kol Francūzijos valdžia neišklausys alžyriečių reikalavimo. Jie sako, pripažinus Alžyriui nepriklausomybę, pagėrėtų gyvenimas ne tik pačių alžyriečių, pagėrėtų reikalai ir pačios Francūzijos. Jei Francūzija nesutiks pripažinti Alžyriui nepriklausomybės dabar, tuoliau, tai ji bus priversta tai padaryti vėliau, kada abidvi šalys jau bus labai išsiekvojusios.

Tarybų Sąjungos delegatas Soboliovas sako: aliejus neleidžia francūzams kolonistams pripažinti Alžyriui nepriklausomybę. Mat, Saharoje buvo surasti aliejaus (naftos) šaltiniai. Francūzai bando juos juo greičiau pradėti naudoti ir aliejų gabenti per Alžyrą. Jei Alžyras bus nepriklausomas, tai jis gali užkirsti francūzams kelią. Bet Amerikos aliejaus magnatai taipgi turi įvesdinę į tuos aliejaus šaltinius daug pinigų. Todėl jie nenorėtų, kad Francūzija ten pilnai bosautų.

JAV delegatas Lodge kalbėjo Alžyro klausimu. Jo kalba, tačiau, buvo labai neaiški. Jis bandė pataikauti abiem pusėm, aiškus nieko nepasakydamas.

Mūsų Valstybės departamentas dabar į Alžyrą žiūri taip: nebūtų bloga, jei Alžyras būtų nepriklausomas ir pasisakytų už "gerus santykius su Amerika", panašiai, kaip Tunisija ir Marokas. Tačiau, pasisakant aiškiai už Alžyrą supykdytų Francūzijos valdžią, o pastaroji galėtų išsimesti iš NATO. Taigi, atrodo, mūsų Valstybės departamento politika yra tokia: pasotinti vilką, bet žiūrėti, kad ir avis nebūtų visiškai suėsta!

Kalbėsime vienaip ar kitaip: francūzų imperialistų politika yra kvaila, žalinga ne tik toms tautoms, kurias jie buvo paverę, o ir Francūzijos žmonėms, francūzų tautai.

Gerai atsimename, kaip francūzai, remiami Amerikos, gavo į kailį Vietnamą. Kiek jie ten išėikvojo jėgų, kiek prašaudė turto, kiek pražudė žmonių! Tačiau galutina išvada buvo tokia: jie tapo iš Vietnamo išvyti! Taip bus ir Alžyre. Tiesa, Alžyre jiems lengviau kariauti, nes arti pristatyti kariuomenę ir ginklus, be to, alžyriečių mažiau negu vietnamiečių. Bet francūzai negalės tęsti karo visuomet, jie turės išpildyti žmonių reikalavimus, jie turės iš Alžyro pasitraukti!

NEDARBAS KANADOJE

KANADOJE, kaip ir JAV, nedarbas plečiasi. Kanadiškie Liaudies Balsas, remdamasis valdiniais duomenimis, rašo:

"Kanadoje šiuo tarpu dirbančiųjų skaičius, lyginant su praėjusiais metais, yra žymiai didesnis. Dabartiniu metu dirba 5,797,000 darbininkų ir darbininkių. Bet ir bedarbių skaičius žymiai padaugo.

"Spalio 17 d. užsiregistravusių bedarbių Kanadoje buvo 278,000. Tai beveik 9 procentais daugiau, negu vidury rugsėjo. Lyginant su tuo laiku praėjusiais metais, bedarbių skaičius didesnis 77 procentais".

IVAIRUMAI

Šis tas iš šen ir ten

APIE DANTIS

Yra gyvūnų, kuriems, jeigu nusišuka koją, tai jam kita atauga. Taip yra su aštuonkojais ir eile kitų. Yra tokių, kuriems, jei vienį dantys išlūžta, tai kiti atauga.

Zmogus tų gerovių neturi. Vaikui išauga "pieno" dantys, kurie vėliau iškrinta, o jų vietoj išauga kiti, po 16 viršuje ir apačioje. Ir jei jau neteko vieno ar kito šių antrųjų dantų — kitas neatągs.

Mokslininkai sako, kad žmogaus dantys pritaikinti mėšai, žolėms, šaknims valgyti. Kiti gyviai tokių dantų neturi. Galvijų-žoliaėdžių dantys nėra tokie, kaip žvėrių mėsaėdžių.

KAIP ŽUVYS KVĖPOJA

Žuvis yra pirmieji gyviai ant žemės. Iš vandens gyvių išsivystė paukščiai ir sausumų gyvūnija. Žuvis kvėpuoja per nasrus — joks "geria" vandenį ir jį išleidžia pro žiotis. Vanduo, praėdamas tam tikras jų liaukas, suteikia per jas žuviai deguonio atgaivinimui, atnaujinimui jos kraujas teka nuo galvos viršutine jos dalimi linkui uodegos, o grįžta gauti deguonio apatine dalimi.

KĄ REIŠKIA ŽUVIES UODEGA?

Žuvies uodega, tai jos "motoras"-variklis. Pajudino ji uodegą, pasukinėjo į šalis, ir, žiūrėk, žuvis plaukia. Žuvis ir savo kryptį nustato uodegos ir sparnelių pagalba.

AR SENIAI NAUDOJAM VILNĄ?

Vilnoniai drabužiai ir reikmenys jau daug tūkstančių metų žmonių naudojami. Kas pradėjo, tikrų žinių stoka. Egipto kultūros lai-

kais, virš 2,000 metų atgal, egiptiečiai jau žinojo vilnos naudą. Senoje Graikijoje — taip pat. Dabar naudojame avių, kupranugarių ir lamų vilną.

Pirmasis Amerikoje vilnų verpimo fabrikas buvo įsteigtas 1790 metais, Newbury, Mass.

"ICEBERGAI"—LEDKALNIAI

Dabar jūroje plaukiantieji ledų kalnai jau nesudaro tokio didelio pavojaus, kaip seniau. Dabar radijo susisiekimas, lėktuvų skrajojimas, radaras ūmai žinias išnešioja, jeigu kur ant laivų kelio susidaro pavojus nuo ledinių kalnų (icebergų).

Bet dar tik 1912 metų balandžio 14 d. į ledinį kalną susikūlė garlaivis "Titanic" ir nuskendo su 1,513 žmonių.

Lediniai kalnai susidaro iš sniego ir lietaus ant šiaurinių salų ir vėliau nušliaužia į jūras. Greenlandijoje vietomis ledo storis yra keli tūkstančiai pėdų.

Jeigu ledinio kalno virš vandens yra 150 pėdų, tai jo vandenyje yra bent 1,000 pėdų storio. Būna net tokių kalnų, kurie svėrtų iki 200 milijonų tonų. Aišku, kad į tokį ledų kalną atsimušęs laivas turi žūti.

KAS YRA MINERALAI?

Mokslininkai jau žino virš 1,700 skirtingų mineralų, kurie yra mūsų žemėje. Kas jie yra? Tai medžiaga, kaip ir akmenys, uolienos, metalo gabalai ir tt. Yra ir skysčio pavidale, kaip tai aliejus (Petroleum — akmens aliejus), gyvsidabris ir tt.

Tarpe mineralų ir uolų skirtingas tas, kad mineralai turi cheminę sudėtį, o uolienos neturi. Granitas, anglis, auksas, sidabras — vis tai mineralai.

Iš istorinės Vilniaus kronikos

1503 m. — pradėta statyti gynybinė Vilniaus miesto siena.

1579 m. — įsteigtas Vilniaus universitetas.

1860. IX. 4 — Peterburgo - Varšuvos geležinkelio į Vilnių atėjo pirmasis traukinys.

1863. VI. 15 — Vilniuje nužudytas 1863 m. sukilimo vadovas Z. Sierakauskas.

1864. III. 10 — Vilniuje nužudytas K. Kalinauskas.

1887 - 1896 m. — Vilniaus I-joje gimnazijoje mokėsi F. Dzeržinskis.

1895. IX. 7 — Vilniuje lankėsi V. I. Leninas.

1905. X. 29 — Vilniuje įvyko kruvinas susidūrimas tarp darbininkų ir kariuomenės.

1918. X. 1-3 dd. — Vilniuje vyko Lietuvos Komunistų partijos I suvažiavimas.

1918. XII. 15 — Vilniaus Darbininkų deputatų taryba paskelbė, kad valdžia Vilniuje pereina į Tarybų rankas.

1918. XII. 16 — Vilniuje, Filharmonijos rūmose, paskelbta Tarybų valdžia Lietuvoje.

1918. XII. 20 — Vilniuje išėjo Lietuvos Komunistų partijos CK organo "Komunistas" pirmas legalus numeris.

1919. I. 1-3 dd. — Vilniuje

je. buv. Varnų gatvėje, vyko didvyriška grupės revoliucionierių kova su lenkiškaisiais buržuaziniais nacionalistais.

1919. III. 4-5 dd. — Vilniuje vyko Lietuvos Komunistų partijos II jungtinis suvažiavimas.

1939. X. 10 — Tarybų Sąjunga gražino Vilnių Lietuvai.

1941. I. 16 — Vilniuje įsteigta Lietuvos Mokslų akademija.

1944. VII. 13 — Tarybinės Armijos dalys išvadavo Vilnių.

1948. III. 20 — TSRS Ministrų Taryba priėmė nutarimą "Dėl priemonių atstatant Lietuvos TSR sostinę Vilnių".

1949. II. 15-18 dd. — Vilniuje vyko LKP VI suvažiavimas.

1950 ir 1955 m. liepos mėn. — Vilniuje įvyko Respublikos dainų šventė.

1957 m. liepos mėn. — Vilniuje įvyko Pirmasis respublikos jaunimo festivalis.

Roma. — Mirė Metropolitan Operos garsusis tenoras Benamino Gigli. Jis jau buvo 67 metų amžiaus. Velionis pasižymėjo operu vaidinime. Jį pakirto plaučių uždegimas.

INFORMACIJOS

Rašo D. M. Šolomska

Didelės keistenybės

Yra pasaulyje dirbtinių ir gamtinių keistenybių. Tūlos, rodosi, yra net neįtikėtinos, bet taip yra. Štai šį kartą apie keletą jų.

Šimtą metų auga — pražysta ir numiršta

Meksikoje ir Centrinėje Amerikoje auga labai aukštas skujinis medis, kurį vadina **Agave Americana**. Jis labai panašus į pušis. Ir štai apie šimtą metų augęs jis pražysta, jo spyglių pasidaro gražučiai geltoni. Tik žiūrėk ir gėrėkis. Bet peržydėjo, spygliai nukrito, ir medis numirė.

Jo medžiaga yra minkšta, iš jos suka virves, daro laivų priirišimui lynas, mezga žuvisms gaudyti tinklus, o Meksikoje gamina net dirbtinį šilką.

Upės, kurios išnyksta

Paprastai upės savo pradžioje mažos, o kuo plaukia tolyn, tuo vis darosi didesnės, nes į jas įteka kitos upės su savo įtakais ir atsišėna vandenį.

Bet yra upių, gana didelių, kuriomis net laiveliai plaukioja, o paskui išnyksta — žemė jas prarija.

Zaravpan (Mačta) upė Tadžikų ir Uzbekų respublikose, daugiau 500 mylių ilgio. Ji prasideda kalnyuose, apie 9,000 pėdų aukštumoje. Plakia ir yra vandeninga, dar Samarkando miesto srityje nemaža. Bet artėjant prie Amy-Darijos upės suskyla į daugelį šakų. O kadangi ten daug dykumų, smėlynų, tai smėlis vandenį sugeria ir upė dingsta.

Yarkand (Tarim), tai dar didesnė upė, virš 1,000 mylių ilgio. Ji savo pradžią ima Himalayan kalnyne ir teka į šiaurę į Kinijos plotais. Pradžioje ją vadina Yarkand, o toliau — Tarim vardu. Į ją įteka didelės Muzart ir Khatan upės ir daugelis mažesnių. Ant virš 500 mylių gan dideli laiveliai ja plaukioja. Bet štai ji įteka į Kinijos Turkestano (Sinkiang) plotą, suskyla į šakas, sudaro daug ežerų, o smėlis geria jos vandenį ir taip upė išnyksta.

Upė, kuri vedžiojo hitlerininkus už nosies

Kada 1941 metų pabaigoje ir 1942 m. pradžioje Tarybų armija sutrėskė Hitlerio jėgas prie Maskvos, tai ir kitos jo armijos atsidūrė bėdoje. Staraja Russa miesto, Ilmenio ežero srityje Sovietų armijos vadovystėje generolų Morozovo, Berzarino ir Griaznovo apsupo Hitlerio 16-tąją armiją, apie 100,000 načių.

Hitlerininkai atsidūrė bėdoje. Tai buvo žiemos laikas, bet dar eilė upių nepilnai užšalo. Viena hitlerininkų dalis, stovėjusi netoli Seligerio ežero, daug jėgų prarado, nes kada komandierius įsakydavo jai užimti vienos upės "kairįjį" šoną, tai ji patekdavo į spastus; kada įsakydavo veikti "dešiniame" šone — ir vėl tas pats. Hitlerininkų vadas Schmidtas net kelis kapitonus, pulkininkus areštavo ir grumojų suaudyti. O tie teisiniai:

— Tie bolševikai viską sumaišė. Randi miestus, kur jų nebuvo, geležinkelius, kurių pirma ten nebuvo, ir upės į abu galus teka.

Pasirodo, kad upė tarpe Seligerio ežero ir Lovat upės tikrai hitlerininkus vedžiojo už nosies. Ji tai teko į Seligerio ežerą, tai iš jo į Lovat upę.

Kame gi dalykas? Ežerų yra daug šaltinių, iš kurių veržiasi vanduo. Kada jo prisirenka daug — vanduo pakyla, tai toji upė tada teka iš ežero. Kada vanduo ežere sumažėja, tai upė teko link ežero.

Kas gi tas Pentagonas?

Žinios iš Washingtono dažnai mini Pentagono vardą. Kas jis yra? Pentagon, tai yra Jungtinių Valstijų karinių jėgų centras, savo rūšies didelis miestas, kokio nei viena kita valstybė pasaulyje neturi.

Tas milžiniškas pastatas yra prie Potomac upės, Virginija pusėje. Jis buvo baigtas statyti sausyje, 1943 m. Tai 5-kių aukštų namas, kuris pastatytas penkių žiedų formoje, — mažesni apsupa didesni. Tie visi pastatai yra sujungti dešimties dengtų perėjimų. Patys namas užima 34 akrų plotą, o jo aplinka — dar 200 akrų. Čia yra Amerikos armijos, laivyno, orlaivyno generaliniai štabai ir jų apgalbininkai.

Pentagono pastatymas atsiėjo \$83,000,000. Koridoriai ir takai sudaro 18-kos mylių ilgį. Pastatas turi gilų požemį, kuriame sustatyta saugiosios spintos su planais ir dokumentais, suvien tame požemyje dirba virš 3,000 žmonių.

Tvarkoma respublikos sostinė Vilnius

VILNIUS.—Didžiojo Spalio keturiasdešimtmetį Tarybų Lietuvos sostinė sutiko pagražėjusi ir atjaunėjusi. Pasikeitė ištisi miesto rajonai. Dar pavasarį Žvėryne nebuvo nė vienos asfaltuotos gatvės, o dabar lygiu asfalto sluoksniu padengtos Mickevičiaus, Kęstučio, Mičiurino gatvės. Jos ne tik išasfaltuotos, bet ir rekonstruotos. Praplėsti šaligatviai, sutaisytos tvoros, atnaujinti kioskai, vitrinos.

Pasikeitė ir Senamiestis. Čia išasfaltuotos Totorių, Malūnų, Dauguviečio, Raitų, Labdarių, Svetimo ir daug kitų gatvių. Iš viso šiais metais išasfaltuota 6 kilometrai miesto magistralių, rekonstruota daugiau kaip 20 tūkstančių kvadratinųjų metrų grindinio ir šaligatvių.

Vilnius praturtėjo ir žaliaisiais papuošalais. Prie mokslininkų namų įrengtas naujas skveras, apsodintas daugiametėmis liepomis ir krūmais. Nauja liepų alėja išaugo Lenino aikštėje. Miesto skveruose, gatvėse ir aikštėse pasodinta 25,000 medžių, 23 tūkstančiai krūmų, milijonas gėlių. Priemiestiniuose parkuose pasodinta 82 tūkstančiai jaunu medelių.

Daug padaryta gerinant gatvių apšvietimą. Nauji žibintai įrengti šaltinės, Erskėčių, Vidutinės gatvėse, kur darbo žmonės pasistatė individualinius namus. Iš viso šiais metais

Laikė Antrojo pasaulinio karo, būtent 1945 metais, Pentagono dirbo 26,500 žmonių. Dabar taikos laikais ten dirba 29,000 žmonių.

Pentagonas turi 67 akrų plotą automobiliams pastatyti, cementu grįstą vietą, kur gali sutalpinti iki 10,000 automobilių. Turi savo busų stotį, į kurią kasdien padaro busai apie 900 kelionių.

Pentagonas turi savo banką, vaistines, dantų klinikas, ligoninę, bilietų traukinių ir lėktuvų kelionei centrą. Telefonų centre dirba apie 200 žmonių. Pentagono yra 44,000 telefonų, 160,000 mylių telefonų vielų. Į dieną gali aptarnauti 280,000 pašaukimų.

Pentagonas turi tris virtuves, du restoranus, 6 kafeterijas, 9 gerimo barus ir užkandžių vietas, kur bendrai tarnauja 675 žmonės prie maisto pagaminimo. Pentagono gyventojai kasdien išgeria virš 30,000 puodelių kavos, 3,800 kvortų pieno ir 7,000 "minkštų" gėrimų.

Štai kas yra Pentagonas, tai karinis miestas. Nėra pasaulyje knygos, laikraščio, žurnalo, kurie liestų karinius reikalus, nepaisant kokia kalba, kad jie nerastų Pentagono.

Bet tai dar ne viskas. Armija, Laivynas, Orlaivynas, raketų ir atomų skyriai dar turi ir atskirus savo centrus. Visi tie žmonės, visos jų pastangos, galvojimai, planavimai, tai nėra civilinių žmonių reikalai, o kariniai reikalai.

Bet prie šių dienų karo technikos, kada yra atominiai ir vandeniliniai ginklai, kada yra raketų ginklai, tai jeigu iškiltų karas, Pentagonas turėtų būti tuščias, nes į vieną vietą sukoncentravimas tiek karinių žmonių būtų nesaugus.

naujai apšviestos 38 gatvės, įrengta 500 žibintų. Dabar Vilniuje yra 6,500 žibintų. (Prieš 10 metų jų buvo tik 540).

Šiais metais Vilniui tvarkyti bus išleista 20 milijonų rublių — 2.5 milijono daugiau negu pernai.

TSRS Ryšių minister. išleido 22-jų pašto ženklų seriją "40 metų Didžiajai Spalio socialistinei revoliucijai". Vienas šių ženklų pasirodęs paštuose, skirtas Lietuvai.

Pašto ženklų fone — Lietuvos kolūkinio kaimo peizažas. Priekiniame plane — tautiniais rūbais apsirengę jauni kolūkiečiai — mergina ir jaunuolis. Ženklo išspausdintas taip pat Tarybų Lietuvos herbas, vėliava, lietuviški ir rusiški užrašai: "Lietuvos TSR".

Pašto ženklų lietuviška tematika yra išėjusių ir daugiau. 1950 metais TSRS Ryšių ministerija išleido trijų ženklų seriją Tarybų Lietuvos dešimtmečiui. Atskiri pašto ženklai skirti poetui Salomėjai Nėriai (1954 m.) ir rašytojai J. Zemaitei (1956 m.). Išleistas taip pat pašto ženklas su Lietuvos TSR herbu (iš serijos — TSRS ir sąjunginių respublikų herbai).

TSRS Ryšių ministerija yra numatiusi išleisti pašto ženklą, skirtą V. Kapsukui-Mickevičiui. Ateinančiais metais pasirodys pašto ženklas su Vilniaus vaizdu.

Jonas Kaškaitis

MEMUARŲ SERIJA

MOKSLO, DARBO KOVINGI KELIAI

ANDRULIENĖ URSULĖ

Patvari Andrulienė Ursulė
Dirbo triušė kultūros bare, —
Tik liga štai pakirto būdėle,
Nors ir buvo graži, atspari...
Išaugino gražiai tris dukraitės, —
Visos trys jau ant kojų tvirtų:
Pionierė žviriti Navikaitė
Su Džek Gordonu žengia kartu!
Dvi jaunesnės dvynukės seselės —
Tai paguoda Andrulių didi —
Ir platus jom išsitiesė kelias, —
Moja priekin vietovė skardi.
Redaguot stropiai padeda "Vilnių"
Gal bent trys, jei kieno sveikata
Dar palaiko tvirtai ranką kilnią,
Mat, liga tai viešnia nereta...
Ištvermingas visad L. Prūseika
Verčia dirbt ir save ir kitus,
Kur pagalbos greitos labiau reikia,
Kad pateptų jie "Vilniai" ratus.

LEONAS JONIKAS

Rašo Leonas Jonikas pliekia —
Su satyros mikliuoju rimbū, —
Dar toliau jo humoras pasiekia,
Jis talkon kartais kviečia abu...
Gaivalingas tas mūs' žemaitukas,
Metų trisdešimt maudos "Vilny",
Apsukrus, apvalus, striukas bukas
Prakalboj, prabangoj, pažmony...
Rugp. 10, 1957

JŪOZAS BALTUSIS

PARDUOTOS VASAROS

(Tąsa)

Apsitaškę visi aukščiau ausų, purvu užlipusiomis akimis, drėbančiais pakinkliais. Kitas, nusitalsavęs, apakęs, daugiau panašus į purvo tumulėlį negu į gyvą padarą. Ir staciai keista buvo girdėti tylą jo aimaną: me-e-e, me-e-e! O bandai iš paskos piemenys botagais — plaukšt, plaukšt! Žiūrėk, jau ir nebematyt sustyrusio tumulėlio ir nežinia, kokios spalvos įvarėlis buvo jo ausyse. Ir vėl eina banda, baubia karvės, mauroja buliai, šokuoja avys, šauda piemenų botagai. Piemenų daug, kadangi kerdžius dar nepasamdytas ir kiekvieno kiemo piemenų varo savo bandą. O kad negalima vieniems piemenims patikėti pirmųjų išginimų, tai eina ir šeiminkės: gauda nusilpėlius erylčius, neša juos sterblėję, aukštai užplėsdamos sijonus, švytuodamos apnuogintais keliais ir net aukščiau kelių...
Poviliokas stovi kalvės pakilumėje, seka viską, skaičiuoja:
— Daudrenės — raudono dugno žaliais ruožais, Čepulienės — geltonai taškotas žaliame dugne, Pranienės — baltom akim lelijavam. Ege-e, Žalanienė, žiū, naujo bajoras pasisiluvusi — rando-nais taškais pilkam dugne!
Ir giriasi:
— Visų boby apatinius mintinai žinau. Užimerkęs galiu išvardinti.
Stilk, nedorėli tu prakeiktas! šaukė moterys, paleisdamos žemyn sijonus. — Eitum, čia nelojęs, bent akmenėlių kokį pamestum, vis kojai būtų ką užčiuopt! — Ė, motin! — kvatojo Poviliokas. — Kokio dar tau akmenėlio?! Kišk koją iki dvišakumos — pasieksi visą grindinį!

Moterys atsispaudydamos teliškavo toliau. Poviliokas vėl sukosi prie žaidro, ėmė replės į rankas, ėmė kūjį. — Dumk! — nepiktai niūksėjo man į kuprą. — Pasaus keliai, Komaras kalamašką atsiims, į ką vėpsosi? Reikia kugti, reikia baigti!
Naujoji buvo dar be ratų, bet pakelta ant kaladėlių, susilyginusi ūgiu su komariškė. Ir kasdien panašesnė darėsi į komariškę. Tik lopšys jos buvo vis dar nedažytas, visas nugarabaliotas suodinais pirštais, daug kur apsvilęs bederinant apkaustus. Ir juo panašesnė ji buvo į komarinę, juo dažniau ateidavo prie kalvės Poderis. Ateina ir žiūri. Ne tiek į kalamašką, kiek į Povilioką, lyg laukia ko, lyg jam nieko nereikia. Pastovi ir vėl nueina, nežodžio neprataręs. Suka trobon. O troboj sėda senojo Dirdos galukoj, neskubėdamas kemsą pypkę ir ima kalbėti. Vyresnysis jo sūnus, esą, bus kunigas, jau dabar Kaune

Publicistas, labiau humoristas —
Bent prieš tris atsilauko šauniai, —
Kapitalo klastas jis pažįstas:
Kad uždros — paskui juokias skaniai!
Būna stoikas, nelaimei ištikus,
Kantriai perneša smūgį gamtos, —
Kad ir priblokštas, rūškanas, tykus,
Nesubliukš — išsities, atsistos!

Kiek turėdavau juoko širdingo
Iš tarškių žemaituko laiškų!
Linksmo ūpo jam niekad nestinga:
Paskaitai — ir palieka jauku!

Taikiai Jonikienė balansuoja,
Vienas kitą palaiko sklandžiai, —
Na, ir viskas išeina gražiuoju:
Pasimokyti galėtų ožiai.

Ji ir rašo ir prakalbas sako,
Tarp klubiečių vieninga dvasia, —
Jei kuri gal paslydo ant tako:
Kelkis — eikime dviese trise!

Tur Jonikai sūnų balsingą,
Irgi Leoną skambiu vardu:
Pasirodė šauniai jis dainingai, —
Ir skambu ir jausminga, skardu!

Gaila man talentingo vaikiną, —
Jau retai bedainuoja viešai:
Jam... karjerą gadina, —
Jį išstūmė iš vėžių glušai.

Rugp. 10, 1957

mokosi, o jaunėlis tai Panevėžy, gimnazijoje; šitas tai kunigų nebus, bet vaikas vis tiek su galva. Jau dabar atrasė laišką, kad žemė nestovi vienoj vietoj, o sukasi, ir nuo to būna diena, ir būna naktis!

Senis Dirda kikeną piktą, gergžliu juoku:

— Šnekėk, šnekėk! Kad žemė suktųsi, tai ir mano troba antru galu apsisuktų. O ko gi ji neapsisuka?

— O dar atrasė, — tęsia Poderis, neatsakęs į gudry senio klausimą, — kad išrasta dabar tokia dūdelė. Atsistoja žmogus ant marių krašto, pridėda dūdelę prie burnos ir kalba, o kitas stovi ant kito marių krašto ir viską girdi. Ir nei stulpų, ne vielų, balsas pats per marias eina. Tik dūdelę prie burnos pridėk!

— Kad jau pridėjai, tai padėduok, kiek už kalamašką duosi?

— Tai kaip čia pasakius... — pereina Poderis nuo stebuklų prie reikalo. — Kalamaška, matai, Povilioko kalta, Poviliokui ir priguli, nežinia, ką jis užgiedos.

— O Poviliokas — kieno?

Poderis ilgai tyli, pakši pypkę, pagaliau taria:

— O vyresnįjį, sakau, į kunigus išleidžiū.

— Dūduok, dūduok!

— Ir jaunėlis gal agronomu bus, o gal ir visas profesorius. Dabar daug profesorių Kaune reikia, ir moka jiems stipriai. Sako, toks universitetas atidarytas, profesorių reikia.

— Kam profesorių, o tau — kalamaškos. Dūduok, kiek duosi, uodegos nevizgines!

Poderis pakyla iš vietos, timpltelėja kailinių skvernus.

— Neduosiu aš tau savo Uršulytės!

— Ir suka durų link.

— Reikalinga man tavo Uršulytė, kaip ir tu pats! Sėsk, kur jau skubi? Dėl Uršulytės su Povilioku kalbėsi.

— Štai ir išdavei. Kad Poviliokui reikalinga Uršulytė, tai ir tau ji reikalinga.

— Tu sėsk. Aš vėl tavęs klausiu: Poviliokas — kieno?

Poderis patrypinėja prie durų, pasibrangina, paskui vėl sėda. Ir vėl pradeda abu viską iš pradžių.

Taip kartojasi daugelį kartų. Ir kai tik mes su Povilioku pareidavom trobon, pusryčių, ar pietų, senasis Dirda tuoj užguldavo sūnų:

— Tai už kiek, sakai, nuleisi kalamašką Poderiui?

— Už du baltus, o trečią — kaip sniegą!

(Bus daugiau)

SKAITYTOJŲ BALSAI

NESINORI MIRTI!

Mes dabar gyvename stebėtinai įdomioje gadynėje — taip įdomioj, kad visai nesinori niekad nei sirgti nei mirti!... Tik gyvenk, žmogeli, būk sveikutis, kaip krienas, ir džaukis, gaudyk pasaulines žinias, dairykis ir tēmyk, kas dedasi aplink ir plačiame pasaulyje. Kiekviena diena, savaitė atnešė vis naujų įdomių žinių, kuriuos stebina ne tik paprastą žmogelį, o ir mokslininkus. Stebina ir tuos pačius proto milžinus astronomus, kurie per visus amžius nepaliovė tirti visatą, išmatuoti erdvę, sužinoti, kas dedasi už mūsų atmosferos ir stratosferos; sužinoti, ar randasi ant kitų planetų toki gyvūnai, kaip žmogus ant žemės, o gal dar daug to bulesni už žemės gyventojus. Bet vargiai ant kitų planetų randasi tokie tobuli sutvėrimai, nes jei būtų, tai jie savo kaiminką žemelę būtų seniai aplankę. Ir ne tik aplankę, o ir labai daug ko būtų mus pamokinę. O jei kokie žiaurūnai, tai savo proto galybe būtų mūs sunaikinę...
Bet aukštai protiniai išsivystę gyvis negali būti žiaurus! Priešingai — jis visur ir visuomet savo artimam kaimynui padės: jo gyvybę apgins, o ne naikins.

JEI BŪTŲ BUVĘ
NUOŠIRDŲS VALDOVAI
Šiandien mums reikėtų labai stebėtis, koks puikus būtų žmonėms gyvenimėlis, jei, sakysim, nebūtų buvę pirmojo, arba nors antrojo pasaulinio karo. Kiek turto, gėrybių ir gyvybių būtų buvę sutaupyta... Ir jei sietiški valdovai būtų buvę sąžiningi, nuoširdūs ir apdairūs, nebūtų prileidę antrojo karo, tai šiandieninis pasaulis būtų buvęs kaip pasakiškas rojus!... Dirbti niekam nereikėtų ilgiau kaip 4 valandų dieną. Ir visokių gyvenimui reikalingų produktų prie dabartinės technikos būtų pridirbtą visiems užtektinai. Deja, ne tokie buvo ir tebėra pasaulio valdytojai...
Per visus šiuos praėjusius 13-a metų nuo antrojo pasaulinio karo pabaigos viso buržujų vadınamojo "laisvojo pasaulio" politikos vairą pasigrobė į savo rankas labai prasti, neapdairūs politikai... Jie, tarytum akli kačiukai, grabaliojasi čia ir ten, iki suranda spenukų... Jie neįsėdė, nenumatė pasaulio žmonių opinijos. Jie nepaisė ne tik kitų šalių žmonių nuomonės, bet nepaisė net savo piliečių, kiekvienais metais vis sunkėjančio milžiniškais taksais apkrauto jų gyvenimo. Jiems terūpėjo vien doleris, svaras, frankas, markė...
Kada tarybiniai mokslininkai paleido net du savo padirbtus žemės satelitus (sputnikus), visus vadina "laisvojo pasaulio" valdovus baisiai išgązdino. Jiems visiems pasidarė aišku, kad tarybinė valstybė juos visus yra toli pralenkusi. Bet jie vis tebestato savo ožį! Jie dar ir šiandien, kada jau visiems labai aišku, kad tarybinė santvarka kur kas yra pranašesnė už kapitalistinę, nenori to pripažinti ir gana! Jie dar ir šiandien gadina žmones, tebesigiria, kad tik kelių dienų bėgiu sumušti Tarybų Sąjungą. Tarytum kokie pašėlę gaidžiai,

triukšmauja: daugiau ir daugiau pinigų bilijonais skirti ginklavimuisi... Daugiau ir daugiau šaukia aukoti, susiveržti diržus... Mūsų "gudruolių" senatorių ir kongresmanų išgastis net ir kūdikį galėjo prajuokinti... Jau net kelias atvejais buvo reikalaujama, kad jis sušauktų nepaprastą Kongreso sesiją, kad jis paskirtų komisiją dalykų stovui iširti, — iširti, kas kaltas, kad mes taip toli atsilikome dirbtinio mėnulio paleidimu nuo Tarybų Sąjungos? Klausiant to viso lermo, net neįjauk dąsosi. Jie nesupranta, kad socialistiniuose kraštuose jau seniai nebeliko nei McCormickų, nei Dupontų, nei Fordų, nei kitų bilijonierių, kurie turėtų apžioję visus šalies turtus.

Laikas, jau labai laikas būtų, kad mūsų Kongrese atsirastų toks asmuo, kuris įneštų rezoliuciją nusavinti visus turtus. Sakau visiems, kad per daug neižeidus pačių didžiausiųjų. Tai yra: kožnai šeimai palikti ne daugiau \$100,000. O visą kitą turtą suvisuomeninti. Nes su tokia suma kiekviena, kad ir didžiausia šeima gali gerai gyventi. Užtektų ne tik pačiai šeimai, bet ir jų vaikams iki mirties. Antro vertus: ar tai ne juokingas mūsų administracijos pareigūnų planas "skubiam gaminimui" mokslininkų, inžinierių. Planas nusako, viena, surasti potencialius mokslininkus tarp įstojusių į kolegijas. Reikia, vartoti prievartą gaminimui mokslininkų. Mūsų "gudruoliai" valdovai, rodosi, turėtų suprasti nors tai, kad prievarta paimti ir išmoksinti žmonės šaliai nieko gero neduos ir negali duoti. Kandidatus į mokslininkus reikia parinkti savanorius — tokius, kurie turi ne tik norą būti mokslininkais, o turi būti pilni ir neišsemiamos energijos, pasiryžimo tapti mokslininkais. Tik iš tokių mokslininkų šalis turėtų naudoti. Tarybų Sąjungoje taip ir daroma. Tai kodėl iš jų nepasimokyti?

Susninkų Jurgis

886 KARTUS APLEKE
APLINKUI PASAULI

Maskva. — Iki eskmadienio, gruozio 1 d., Tarybų Sąjungos Pirmasis Sputnikas ir netoli jo raketa apskrido 886 kartus aplinkui žemę.
Maskva. — Iki eskmadienio, gruozio 1 d., Tarybų Sąjungos Pirmasis Sputnikas ir netoli jo raketa apskrido 886 kartus aplinkui žemę.

PRANEŠIMAS

WORCESTER, MASS.

LLD 11 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruozio 9 d., 7.30 val. vakare, 29 Endicott St. Mes per visus praėjusius metus skaitlingai kiekvieną mėnesį laikėme susirinkimus, tad juo labiau vertinkime metinį susirinkimą ir būkime jame visi. Kuopos sekr. (236-238)

LAISVĖ

ĖINA Į LIETUVĄ

Lietuvos žmonės labai myli Laisvę. Kurie užsakė Laisvę į Lietuvą savo gimimams, gauna padėkų. Daugelis laikais išsiviečia, kad jiems Laisvė labai patinka.

Laisvės Kaina
Į Lietuvą \$15 Metams

Užsakydami Laisvę į Lietuvą, aiškiai paduokite Lietuvos adresą. Kartu su užsakymu malonėkite prisijusti ir mokestį. Adresuokite sekamai:

LAISVĖ

110-12 Atlantic Ave.
Richmond Hill 19, N. Y.

SO. BOSTON, MASS.

Mirus

Stanley Chuberkiui

Reikiame mūsų giliausią užuojautą jo tėveliams R. ir B. Chuberkiams ir kitiems jo artimiesiems ir linkime pergyventi šį skaudų gyvenimo smūgį.

LLD 2-os kuopos moterys

Tarybų Sąjungoje yra 30,000,000 komunistų

Maskva. — Dienraštis "Pravda" rašo, kad Tarybų Sąjungos Komunistų partija prasiekė septynis milijonus narių. Tuo kartu Jaunųjų Komunistų Sąjunga turi virš 20 milijonų narių. Milijonai jaunuolių, virš 10 metų, sudaro Pionierių Sąjungą, o vaikai žemiau 10 metų yra jungiami į Oktėbriata (Spalviečių) grupes.

Baus automobilii miegalus-važiotojus

Albany, N. Y. — Gub. Harrimanas siūlys seimeliui įstatymą, kad būtų atimta važiuotės leidimai automobilstams, kurie užmiega prie rato. Sako, kad tokių į metus buvo virš šimtas, kurie pateko į nelaimės.

Kas Skaito ir Rašo Duonos Neprašo

Tai išmintingas posakis, kuris yra taip senas, kaip senas yra pats raštas. Kas to posakio laikosi, niekad nesigaili. Skaitykite šias knygas:

Amerikos Demokratijos Steigėjai

Skaitykite ją! Susipažinkite su pagrindiniais įstatymais.

Joje rasite Jungtinių Valstijų Konstituciją su svarbiaisiais pataisymais. Atvaizdos žymiausių kovotojų už nepriklausomybę. Puslapių 320, kaina \$2.00. DABAR TIK \$1.50

Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai

Trumpos biografijos žymiausių Lietuvos patriotų. Parašė Dr. A. Petrika, puslapių 320, kaina \$1.50. DABAR TIK \$1

Popiežiai ir Lietuvių Tauta

Tai rinkinys faktų, kuriuos privalo žinoti kiekvienas lietuvis. Parašė Prof. Pakarklis, puslapių 320, kaina \$1.50. DABAR TIK \$1.00.

Žmogus ir Mašina

Puikus rinkinys faktų apie išradimus, su įdomiais paveikslais, sutaisė Dr. J. J. Kaščiūčius. Puslapių 240, kaina \$1.50. DABAR TIK \$1.00.

SLIAPTARNIAI

Amerikos lietuvių tautinio ir kultūrinio atgimimo laikų istorinis romanas. Parašė Algirdas Margeris. Knyga 652 puslapių. Kaina \$5.00. Dabar tik \$4.00.

Kelias į Laimę

Tik skaitydamos ją sužinosi kaip įspūdinga, kai ne kartą giliai atsidusdamas nubrauksi ašaras nuo savo blakstienų. Parašė Rojus Mizara, puslapių 368, kaina \$1.50. DABAR TIK \$1.00.

LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNAS

Kiekvieno kultūringo lietuvių namų knygyne turi būti šis žodynas. Rašyboje ar gyvo žodžio kalboje jame rasite patikrinimą. Tai yra mokytojas jūsų namuose. KAINA \$5.50.

Laisvė

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Lawrence, Mass.

Laisvėje buvo paskelbti aukojusių vardai įvykusioje senelių parėje. Neteisingai padėta "R. Chulada" — turėjo būti Ig. ir R. Chuladai. Buvo minėta "F. Kolenie", o turėjo būti F. Kodienė.

Tam senelių pagerbimui draugė Konstancija Mugienienė iš Kalifornijos prisiuntė sveikinimą seneliams. Žodžiu, parengimas buvo geras, visiems patiko. Tokius parengimus galėtų surengti ir kitose kolonijose — ne privatus žmonės, o organizacijos.

Iš minėto parengimo tapo pasiūsta Laisvei \$20, kanadiškim Liaudis Balsui — \$10.

Draugas A. Remeikis, iš Haverhillo, dalyvavęs parengime, po jo rašo S. Penkauskui, dėkdamas už jo pakvietimą, ir sako:

"Banketas buvo puikus ir gal pirmutinis tokis. Geras jūsu sumanymas. Gal prigys ir kituose miestuose tokių parengimų."

Methunuose randasi senų žmonių namas, kur pirmiau ir lietuvių buvo. Inesė tam tikrą pinigų sumą, seni

žmonės galėjo gyventi iki mirties. Dabar tą namą nutarta parduoti. Kas jį pirkė, nežinia. Namai mūrinis, gražioje vietoje. Pasirodo, kad seneliams gali būti blogai. Turės ieškoti kitos vietos.

Lawrence miestas nutarė pataisyti knygyną (library), kuris kainuos \$103,833. Bus sudėti nauji baldai ir šildytuvai (boileris). Taipgi knygyno-skaityklos tarnautojams bus pakeltos algos. Kas visa tai padengs? Taksų mokytojai. Na, ir vėl bus bėdų. O čia nedarbas vis plečiasi, bedarbių armija didėja.

Daug kartų miesto gaisragesiai buvo suviloti: pašaukiami gesinti gaisrą, bet jo neranda. Pasirodo, kad vaikėzai tas štuks darė. Tokius reikėtų surankioti ir patalpinti į pataisų namus!

Draugė F. Kodienė buvo operuota ant rankos. Jau pasveiko. Ji gera darbuotoja, padeda dirbti pramogose. Linkiu jai geriausios sveikatos!

S. Penkauskas

Rochester, N. Y.

Aplankiau draugė N. Svedienę, sužinojus, kad sunkiai susirgo. Nuėjus, radau Svedienę jau biskį geresnę. Labai buvo malonu pasikalbėti apie tai, kas smagu, o sykiu ir išklausti viena kitos pasiskundimus apie visokias nelaimes.

Draugai G. N. Svedai priėmė daugeliui organizacijų ir visur veikia ir užima viršūnių vietą. Nepalaidžia nė vieno susirinkimo ar parengimo ir visokiose komisijose visur dirba ir aukauja kiek galėdami darbo klasės reikalingai.

Draugai Svedai yra Laisvės skaitytojai nuo 1912 ir rėmėjais. Šį mėnesį jiems sukanka 30 metų jų vedybinio gyvenimo. Ta proga aukauja Laisvės fondui 30 dol.

Draugai Svedai turi išauginę vieną dukrą, kuri yra jau vedusi ir augina tris vaikučius. Mes, rochesteriečiai, sveikiname draugus Svedus su jų 30 metų jubiliejum. Linkdami geriausios sveikatos ir ilgo ir laimingo gyvenimo — niekad nesirgti ir dalyvauti su mumis.

Ilgiausių metų draugams Svedams!

L. B.

Nuosirdžiai linkime draugei Svedienei greitai pasveikti ir abiem veikliams ir draugiškiems Nellie ir George Svedams laimingų ilgiausių metų.

Laisviečiai

Newark, N. J.

Sis miestas turi apie pusę milijono gyventojų, bet pridėjus priemiesčius, tai bus virš milijono žmonių. Kadaise šiame mieste buvo geras lietuvių darbininkų judėjimas: masiniai susirinkimai, koncertai. Iš kitų apylinkinių miestų atvykdavo ir mūsų pramogos.

Dabar mūsų koloniją galima pavadinti gyvu nabašinku. Daug lietuvių iš miesto išsikėlė į priemiesčius, o kurie čia yra, apmirę, išskiriant Taduką, kuris darbuojasi Laisvės vajuje. Didelė garbė jam už darbštumą.

Mūsų miesto gaspadoriai didžiūjojasi, kad jie subytino kitus miestus. Čia, sako jie, pristatė projektinių namų miesto gyventojams — iš viso net 12 tokių projektų. Šių projektų namų numos nėra vienodos, žiūrime, kiek kas uždirba.

Harrisonietis Senas Jonas buvo rimtai susirgęs, negalėjo išeiti iš namų. Koją negaluoja. Dabar vaikšto, pasiremdamas kriukiu.

New Yorko ir Apylinkės Žinios

LIETUVIŲ TARPE

Aleksandras Velička šiomis dienomis gavo iš Lietuvos laišką su liūdna žinia. Rugšėjo 15 d. ten staiga mirė jo brolis Motiejus Velička, 68 metų.

Veličnys Lietuvoje paliko žmoną Emiliją, tris sūnus ir dvi seseris. Visi gyvena jų gimtojoje Veličnos srityje, dirba kolūkiuose, išskyrus vieną sūnų, kuris dirba ligoninės ambulanso šoferiu Kaune.

Amerikoj liko sūnus Gasparas (dipukas), gyv. Richmond Hill; brolis Antanas gyvena Rumford Me., ir brolis Al. Velička, plačiai žinomas darbuotojas vietos draugijose ir liaudies mene, gyv. su žmona Didžiajame New Yorke. Liko ir tolimesnių giminių.

Streikas važiuotėje

Naktį prieš trečiądienį streikavo požeminių ir viršutinių traukinių valdytojai (motormenai). Streikas neapėmė ir karto visas šakas, nes yra nesutarimas tarpe Transporto ir valdytojų unijos.

Laisvietis turėjo nuostolius gaisre

J. Nobara, gyvenantis 633 E. 11th St., New Yorko mieste, rašo, kad jam įvyko baisi nelaimė Padėkavonės Dieną (Thanksgiving Day). Jo kerosinis pečius eksplodavo ir užsiliepsnojo visas apartamentas. Ugniagesiai ir laikraštinkai jam sakė, jis buvo laimingas, kad galėjo išbėgti gyvas iš apartamento. Viskas, kas ten buvo, sudegė. Šiuo laiku jis gyvena pas dukterį ir jos šeimą Long Islande.

J. Nobara yra Laisvės prenumeratorius ir, pranešant šią žinią, atšaukino prenumeratą ir prisiuntė dovaną \$2 dienas.

Išreikiame jam užuojautą jo nelaimėje ir linkime, kad greitai galėtų vėl įsisteigti viską naujai apartamente.

Perdūrė savo vyrui krūtinę

Mrs. Jennie DeStio padėta po \$5,000 kaucijos. Ji pelniū pervėrė savo vyrui krūtine, kada tas šeštadienį tik apie 5 val. vakaro parėjo namo.

Atsinaujindamas prenumeratą pridėk vieną kitą doleriuką Laisvės paramai.

Jis — mano senas ir geras draugas, daug man padėjo. Didelis ačiū jam už tai!

Nesveikuoja Marson, abu Shimkai ir F. Josmantas. Visi po gydymo priežiūra. Linkiu jiems greit susveikti.

Senas Mikas

Štai ir vėl gruodžio 6-oji, liūdnei primenanti tą 1948-ų metų dieną, kuomet mirė mano brangi gyvenimo draugė ir vaikų motina

AGOTA KLIMIENĖ

palikdama mus giliai liūdinčius.

MOTIEJUS, vyras
ALGIRDAS, sūnus
EMILIJA, duktė

LIETUVIŲ KULTŪRINIO CENTRO REIKALAI

Talka davė gerų pasekmių

Prie Lietuvių Namų Bendrovės šėrininkų suvažiavimo ir banketo pasiruošimo reikėjo daug energijos įdėti. Prie direktorių prisidėjo ir kiti, tai darbas buvo gerai atliktas ir dabar galime pasidžiaugti jo pasekmėmis.

Nemaža talka susidarė banketo paruošimui. Walteris Brazauskas, kaip patyres prie banketų darbo žmogus, apsiėmė banketui vadovauti. Daug reikmenų jis supirko ir atvežė. Marytės Misevičienės ir Wilson jau penktadienį smarkiai virtuvėje darbavosi, kad rytojais banketui gerai pasiruost.

Šeštadienio rytą susirinko didžiulis tartininkų būrys. Prie Misevičienės ir Wilson prisidėjo Anelė Kanopienė, trys patyresios valgių gamintojos pasinėrė į darbą virtuvėje. O darbo daug — reikėjo pagaminti valgių ne vien tik banketui, bet ir atvykusiems čia pietauti. W. Brazauskas talkon atėjo K. Benderis, Julius Kalvaitis ir kiti. Tuoj pasipuošė valgyklos stalai.

Suvažiavimui talkavo K. Petrikienė, A. Juskevich, S. Vetchkis ir kiti. Todėl viskas gražiai nusisekė. Banketas davė gražaus pelno.

Bendrovės valdyba aciuoja visiems, kurie banketui ir suvažiavimui talkavo, taipgi banketo dalyviams. Bjaurus oras, atrodo, nei banketui nei suvažiavimui nepakenkė. Banketė dalyvavo daugiau, negu tikėtasi. Vėliau atvykusiems net teko mažiau maisto. Todėl direktoriai atsiprašo tų, kuriems gal nebuvo iki soties pasivašinti

Dar vienas sveikinimas

Sveikinimų sąrašas nebuvo įtrauktas vienas sveikinimas. Tai Onos Krasnickienės iš Coventry, Conn. Ji suvažiavimą pasveikino su penkine.

Viso dabar su sveikinimais įplaukė \$282. Visiems sveikintojams širdingai ačiū.

Suvažiavimas ir banketas praėjo pakilusioje dvasioje. Suvažiavime padaryta nemažai svarbių tarimų, kuriuos dabar bendrovės direktoriai stengsis gyvenimui praversti. Visi tarimai, reikia pasakyti, praversti vienbalsiai. Tik viename klausime trys šėrininkai balsavo prieš. Direktoriai taipgi išrinkti vienbalsiai. Visi senieji direktoriai apsiėmė ir buvo išrinkti, tik pora naujų darinkta.

Naujų metų pasitikimas

Pirmadienio vakare direktoriai turėjo susirinkimą. Jie išrinko valdybą tuos pačius, būtent, Walter Keršulį prezidentu, Stasį Titanį vice prezidentu, Peter W. Jones sekretorium-įždininku. Taipgi išrinkta pastovi knygų peržiū-

Nupuolė porto biznis

Port of New York Authority paskelbė, kad lyginant šių metų šešių mėnesių ir percity metų tų pat mėnesių prieplaukoje biznį, tai jis nupuolė. Pereitais metais per tą laiką iš užsienio laivai per New Yorko prieplauką įvežė ir išvežė 6,712,273 tonas. Šiemet per tą patį laiką ant 93,327 tonų buvo mažiau biznio.

Sulaikė jaunuolį dėl grumojimo mokytojai

Suareštavo Joseph Albancse, 16-kos metų jaunuolį, kuris grumėjo mokytojai. Jis mokosi Hearen High School mokykloje. Pastaruoju laiku pradėjo rašyti mokytojai Mrs. R. C. Cullen grumojančius laiškus. Sakė savo laiškuose, kad ji "gaus kulka". Reikalavo tylėti ir nesiskųsti policijai, nes "negelbės". Visus mokinius jo klasėje ji turinti skaityti "gerai besimokinančiais".

Statys kubiečiui paminklą

New Yorko miestas gaus iš Kubos \$100,000 dėl pastatymo paminklo kubiečiui Jose Julian Marti. Paminklas bus Central Parke.

Madridas. — Diktatorius Franco jau yra 65 metų amžiaus.

Business Opportunity

Ridgewood-B'klyn. Saldinių krautuvė, fontanas, kava. Savaitinė įeiga \$250-\$300. Renda \$60 į mėnesį. Arti mokyklų, krautuvų. Kaina žeme greitai pardavimui. Taipgi yra du kamb., vonia, lašai, garo šiluma. JY. 1-9634. (236-236)

LORDS

PASTRY SHOPPE

141 Merrick Rd.

Massapequa Park, L. I.

PY. 8-8370

Diabetic Coffee Cakes, cookies, pies for Diabetics. Bread made 100% from Gluten Flour.

Phone for Special Orders.

At Larchmont Employment

Abelnai Namų Darbininkai

Virėjos, Motinų Pagelbininkės

Slaugų Patarnautojos

132 LARCHMONT AVE.

LARCHMONT, N. Y.

TE. 4-9663—TE. 4-1611, Mrs. B.

MATTHEW A.

BUYUS

(BUYAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ

DIREKTORIUS

Newark 5, N. J.

Market 2-5172

426 Lafayette St.

Dabartinės Lietuvių kalbos

ŽODYNAS

Išleido Valstybinė Politinės ir Mokslinės Literatūros Leidykla Vilniuje, Lietuvoje

Stambi Knyga, 987 Puslapių, Kaina \$5.00

Žodynas yra mūsų namuose mokytojas ant lentynos. Ar jis randasi jūsų namuose? Jei ne, tai greit įsigykite jį. Gaunamas Laisvės knygyne. Užsisakydami adresuokite sekamai:

Laisvės

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Kartu su užsakymu prašome prisiųsti ir pinigų.

New Britain, Conn.

Union Mfg. kompanijos darbininkai organizuoti į Elektros nepriklausomą uniją (UE). Buvo užvesta su kompanija derybos dėl atnaujinimo kontrakto, bet derybos sukluvo dėl to, kad kompanija nesutinka su daugeliu unijos reikalavimų. Tad kitos darbininkams išeitis neliko — kaip tik išeiti streikant. Darbininkai streikuoją jau kelnta savaitę ir dar šiai kovai nesimato galo. Čia dirba apie 250 žmonių, jie gerai laikosi, dirbtuvę kas dieną pikietuoja, nepileidžia skebams užimt jų vietas.

Aukščiūnas, Ekertas ir Kučis — visa traicė — pasiruošė ekrusti į Floridą praleist žiemos laiką prie malonesnės saulės. Aukščiūnai vieną žiemą buvo praleidę net Kalifornijoje, kitą Floridoje. Šį kartą tik Jonas vyksta, žmonai nusibodo po naujas vietas belstis. Laimingai praleisti šiltą žiemą.

Nesenai teko būti Union City. Mūs pažįstamas davė paskaityti iš Lietuvos laiška. Jame rašoma, jog Lietuvoje tie žmonės gerai gyvena, kurie vagia. O! sau mačiau, kokių dar yra žmonių! Na, jei ten nuo vienas kito vogtų, kaip gi praturtėtų?

New Britaine darbas labai atslūgęs. Kai kuriose dirbtuvėse sutrumpino darbo valandą, kai kuriose — darbininkus po kelis atleidinėja. Ir, kai tik darbininkų įplaukos sumažėjo, taip greit ir krautuvės pajautė mažiau pirkėjų.

Rodos nedidelis miestas, bet iškadarių atsiranda įvairių. Vienu tarpu buvo kaip kokia epidemija — išdaužė langus; paskutinėmis dienomis nupiausto virves drapnoms džiovinti. Policijai dar nepavyko sugauti nei vieno, nei kito.

Sputnikas ir sputnikas! Spauda apie jį pilna, žmonės kalba įvairiai. Čia lygiai kelis kartus jis buvo aiškiai matomas. Bet rašo, jog pirmojo sputniko raketa už keleto dienų nupuls ant žemės. Na, gal amerikoniška pakils į aukštį.

Vikutis

Brockton, Mass.

IS METINIO KONCERTO

Jį surengė Lietuvių Tautiško namo drangovės komitetas. Įvyko lapkričio 24 d. didžiojo salė. Programą atliko Worcesterio Aido choras, merginų grupė ir garsusis duetas—Ona Dirvelienė ir Jonas Sabaliauskas, vadovybė Jono Dirvelio. Pianistė buvo Helen Smith (Janulytė). Pirmą kartą solo dainavo Irene Janiulis. Visi savo užduotis atliko pagirtinai — savo gražių dainavimų publika patenkino.

Montello trio—Rose Stripinis, Alb. Potsius ir W. Juodeikis — koncertą atidarė, vykusiai sudainuodami tris liaudiškas daineles. Paskui Rožė Stripinis sudainavo keletą dainų. Visas išėjo gerai. Vadovybėje Alb. Potsiaus susimokyta gerai.

Publikos buvo apie 200. Parengimu visi buvo patenkinti.

Po koncerto turėjome chorisams užkandžių, bet jie vieni nerimavo, pasikvietė prie stalo ir pašaliečių pasikalbėti apie meno reikalus. M. Sukackienė susirado ir mūsų trio, supažindino su aidiečiais ir Jonu Dirveliu.

J. Dirvelis ir M. Sukackienė prašė Rožė Stripinis, Alb. Potsių ir W. Juodeikį, kad jie laikytųsi meno veikloje ir kad trio gyvuotų toliau.

Aidiečiai mums pridavė daug gyvumo. Vakara praleidom linksmai.

Geo. Shimaitis

PROSVAISTĖS

Širdį Jaudinanti

Jono Kaškaicio

Poezija

Taipgi trumpa autoriaus biografija, kuri labai įdomi

Knyga iš 880 puslapių
Kaina tik \$1.50

Laisvė

110-12 Atlantic Ave.
Richmond Hill 19, N. Y.